

Аніта НЕГРЕЙ

ЗВО спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

*Науковий керівник — д-р екон. наук, професор кафедри
готельно-ресторанної справи та організації бізнесу*

Ірина БАНЄВА

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

У сучасних умовах глобальної нестабільності харчова промисловість відіграє критично важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки, економічної стійкості та інноваційного розвитку. Світові та національні ринки стикаються з масштабними викликами — від порушення логістичних ланцюгів і дефіциту ресурсів до зростання екологічних вимог і змін у споживчій поведінці. Особливої актуальності ці процеси набувають в Україні, де харчова промисловість залишається однією з небагатьох галузей, що продовжують функціонувати й адаптуватися попри воєнний стан

У сучасних умовах глобальної нестабільності харчова промисловість демонструє змішані тенденції розвитку, попри загрозу продовольчій безпеці, спричинену порушенням логістичних ланцюгів, енергетичною кризою та війнами, попит на продовольчу продукцію у світі зберігається на високому рівні. Відповідно до прогнозів FAO та OECD, у найближчі 10 років світове виробництво харчової продукції зростатиме щороку щонайменше на 1,4 %, а основний приріст очікується за рахунок країн із середнім рівнем доходу, де зростає урбанізація та змінюється структура споживання [2].

Країни ЄС, США та Японія інвестують у перехід на екологічно чисте виробництво та запроваджують суворі вимоги до якості продуктів. Зокрема, в Європейському Союзі ухвалено політику Green Deal, яка передбачає зменшення використання пестицидів і добрив, розвиток органічного землеробства та обов'язкову цифрову простежуваність харчового ланцюга. У США великі корпорації, такі як Tyson Foods і Cargill, активно впроваджують автоматизовані

системи контролю якості та машинне навчання для прогнозування попиту й оптимізації постачання.

Для України актуальність розвитку харчової промисловості зросла в умовах повномасштабної війни. Частина виробничих потужностей була знищена або евакуйована, проте, згідно з даними Державної служби статистики, у 2023 році виробництво рослинної олії зросло на 11 %, борошна — на 7 %, а експорт кондитерських виробів до країн ЄС наблизився до довоєнного рівня [1].

Це свідчить про здатність галузі адаптуватися, шукати нові ринки та модернізувати логістику навіть в екстремальних умовах. Окремої уваги заслуговує розвиток крафтової продукції, яка за останні роки стала важливим джерелом внутрішнього ринку та експорту. У 2023 році Україна експортувала понад 280 тонн крафтових сирів, пива та м'ясних виробів, здебільшого до Польщі, Литви та Німеччини.

Таким чином, харчова промисловість України функціонує в складному, але перспективному середовищі, її подальший розвиток залежить від здатності інтегрувати нові технології, залучати інвестиції, ефективно працювати з міжнародними партнерами та адаптуватися до вимог глобального ринку.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України. Виробництво основних видів промислової продукції у 2023 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Назва з екрана. – Дата звернення: 22.04.2025.
2. OECD/FAO. The OECD-FAO Agricultural Outlook 2023–2032 [Електронний ресурс]. – Paris : OECD Publishing, 2023. – Режим доступу: <https://www.oecd.org/publications/oecd-fao-agricultural-outlook-19991142.htm> – Назва з екрана. – Дата звернення: 22.04.2025.